

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 11 0 U 022687 19 Uvp
Banjaluka, 02.06.2021. godine

Vrhovni sud Republike Srpske, u vijeću sastavljenom od sudija Smiljane Mrše, kao predsjednika vijeća, Svjetlane Knežević i Edine Čupeljić, kao članova vijeća, uz učešće Duške Mutić, kao zapisničara, u upravnom sporu po tužbi S. Č. iz D., koga zastupa punomoćnik Ž. M. advokat iz D., (u daljem tekstu: tužilac), protiv akta broj 02/002-2820-5/18 od 25.04.2018. godine tuženog Upravnog odbora Fonda ..., u predmetu refundacije troškova liječenja u inostranstvu, odlučujući o zahtjevu tužioca za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Banjaluci broj 11 0 U 022687 18 U od 23.01.2019. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 02.06.2021. godine, donio je

PRESUDU

Zahtjev se uvažava, presuda Okružnog suda u Banjaluci broj 11 0 U 022687 18 U od 23.01.2019. godine preinačava, tako da se tužba uvažava i osporeni akt poništava.

Obavezuje se tuženi da tužiocu nadoknadi troškove postupka u iznosu od 1.240,00 KM, u roku od 30 dana od dana prijema ove presude, pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

Obrazloženje

Pobijanom presudom stavom 1. izreke odbijena je tužba podnesena protiv osporenog akta tuženog bliže označenog u uvodu ove presude, kojim je odbijena žalba tužioca izjavljena protiv zaključka Fonda ... broj 08/1/050-40-28/14 od 10.09.2014. godine. Tim prvostepenim zaključkom je odbačen kao neuredan zahtjev tužioca za refundaciju troškova liječenja izvršenog u zdravstvenoj ustanovi L'. u N., F.. Stavom 2. izreke pobijane presude odbijen je zahtjev tužioca za nadoknadu troškova upravnog spora.

Odbijanje tužbe se obrazlaže razlozima da je zakonito postupio tuženi kada je u ponovljenom postupku ostavio na snazi zaključak prvostepenog organa od 10.09.2014. godine, koji je i po stavu suda zasnovan na pravilnoj primjeni odredbe člana 56. stav 1. i 2. Zakona o opštem upravnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 13/02, 87/07, 50/10 i 66/18 - u daljem tekstu: ZOUP). Ovo stoga što je tuženi pravilno utvrdio i valjano obrazložio da tužilac uz inicijalni zahtjev za refundaciju troškova liječenja, a ni po pozivu prvostepenog organa koji mu je upućen u tri navrata, nije dostavio svu dokumentaciju propisanu odredbom člana 22. stav 1. Pravilnika o korišćenju zdravstvene zaštite izvan Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 68/11, 72/12, 58/17 i 102/17 - u daljem tekstu: Pravilnik), konkretno nije dostavio originalni račun iz zdravstvene ustanove L'. N., te dokaz da je isti platio vlastitim sredstvima. Sud je podržao stav tuženog da je tužilac dostavio obavijest o visini plaćanja koju je izdala zdravstvena ustanova u N., te potvrdu S. a.d. B. od 17.03.2014. godine iz koje proizilazi da je on lično dana 01.03.2012. godine uplatio 42.774,00 KM, te dana 08.11.2012. godine još 35.000,00 KM na račun Nevladina o. O. m. S. za liječenje i

transplantaciju, a iz koje dokumentacije se ne može pouzdano utvrditi da li je račun uopšte plaćen, te da li su, kada i na koji način sredstva koja je tužilac uplatio na račun Nevladina o. O. m. S. prosljeđena zdravstvenoj ustanovi u N., dodajući da ovaj iznos uplaćen na račun pomenute nevladine organizacije ne odgovara iznosu koji je potraživala pomenuta zdravstvena ustanova u obavijesti o visini plaćanja. Sud je zaključio da tužilac nije dostavio traženu dokumentaciju, iako je uredno pozvan da to učini i upozoren na posljedice nedostavljanja, a nakon što istu nije uspio pribaviti ni prvostepeni organ, iako se službeno obratio zdravstvenoj ustanovi u N. ali odgovor nije dobio, ispunili su se uslovi da se zahtjev tužioca odbaci kao neuredan.

Blagovremeno podnesenim zahtjevom za vanredno preispitivanje te presude (u daljem tekstu: zahtjev), tužilac pobija njenu zakonitost zbog povrede pravila postupka koja je od uticaja na rješenje stvari i zbog pogrešne primjene materijalnog prava. Navodi da je nižestepeni sud podržao činjenične i pravne zaključke tuženog organa, iako je on i u ponovljenom postupku donio istovjetnu odluku koju je prilikom prošlog rješavanja poništio Vrhovni sud R. S. presudom broj 11 0 U 015887 16 Uvp od 08.02.2018. godine, dajući upute koje su za tuženog obavezujuće u smislu odredaba člana 3. i 50. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 109/05 i 63/11 - u daljem tekstu: ZUS), pa ovakvo postupanje organa povlači za sobom i prekršajnu odgovornost. Ističe da je sud nezakonito postupio kada je podržao utvrđenje tuženog, jer iz podataka upravnog spisa proizilazi da je tužilac dostavio original račun zdravstvene ustanove L' N., kako to i propisuje odredba člana 22. stav 1. tačka v) Pravilnika. Imajući u vidu to da je tužilac dostavio račun, a ne predračun zdravstvene ustanove, potpuno su neutemeljene tvrdnje suda da na računu nema dokaza da je isti plaćen. Sam Pravilnik pravi razliku između računa - fakture koja se izdaje pacijentu nakon plaćanja i predračuna troškova liječenja koji se izdaje sa instrukcijama za plaćanje. Iz prevoda računa koji je uradio ovlašćeni tumač, jasno se vidi da je dostavljeni dokument faktura, a ne predračun, te da je navedeno da je po istoj sve urađeno i izvršeno. S obzirom da se zbog forme inostranog računa nije moglo sa sigurnošću utvrditi da li je račun platio sam osiguranik ili Nevladina o. O. m. S., tužilac je dostavio dokaz da je upravo u ovu svrhu on uplatio toj organizaciji koja je bila posrednik prilikom organizovanja odlaska na liječenje, iznos sredstava koji je dalje uplaćen od strane te organizacije pomenutoj zdravstvenoj ustanovi po predmetnoj fakturi. Iz dokaza - potvrde S. a.d. B. od 17.03.2014. godine jasno se može utvrditi da su sredstva uplaćena Nevladina o. O. m. S. dana 01.03.2012. i 08.11.2012. godine, dakle znatno prije završetka liječenja i plaćanja računa bolnici u N. na dan 19.12.2013. godine i to upravo za troškove liječenja i transplantaciju. Slijedom navedenog zaključuje da je nepravilan zaključak iz pobijane presude da je tuženi zakonito postupio kada je ostavio na snazi odluku prvostepenog organa kojom je odbačen kao neuredan zahtjev tužioca za refundaciju troškova liječenja. Predlaže da se zahtjev uvaži i pobijana presuda preinači na način da se tužba uvaži i osporeni akt poništi, te da se tuženi obaveže da mu nadoknadi troškove ovog postupka koji se odnose na sastav zahtjeva od strane advokata u iznosu od 600,00 KM, sa troškovima sudske takse na zahtjev.

Tuženi u odgovoru na zahtjev navodi da je isti neosnovan i da ostaje kod razloga iz osporenog akta koje ponavlja, a čiju je zakonitost osnovano podržao nižestepeni sud. Predlaže da se zahtjev odbije.

Razmotrivši zahtjev, odgovor na zahtjev, pobijanu presudu, te ostale priloge u spisima predmeta, na osnovu odredbe člana 39. ZUS, odlučeno je kao u izreci ove presude iz sljedećih razloga:

Pobijanom presudom je odbijena tužba podnesena protiv osporenog akta tuženog od 25.04.2018. godine, uz iznošenje razloga od strane nižestepenog suda čiju pravilnost tužilac osnovano pobija zahtjevom.

Iz podataka u spisu predmeta proizilazi da je tuženi osporenim aktom ostavio na snazi zaključak prvostepenog organa od 10.09.2014. godine, kojim je odbačen kao neuredan zahtjev tužioca za refundaciju troškova liječenja izvršenog u zdravstvenoj ustanovi L' u N., F., uz utvrđenje da tužilac uz zahtjev, a ni u toku postupka, nije dostavio dokumentaciju propisanu odredbom člana 22. stav 1. tačka v) i g) Pravilnika, konkretno nije dostavio originalni račun iz zdravstvene ustanove L' N., te dokaz da je isti platio vlastitim sredstvima, a koje utvrđenje je Vrhovni sud R. S. ocijenio nepravilnim presudom broj 11 0 U 015887 16 Uvp od 08.02.2018. godine, na čemu ispravno insistira tužilac u zahtjevu.

Osnovan je dakle navod tužioca da je tuženi u ponovljenom postupku, bez provođenja bilo kakvih dodatnih radnji, ostao kod svojih ranijih utvrđenja koja je Vrhovni sud R. S. ocijenio nepravilnim, što nije zakonito postupanje. Naime, ako je tuženi i pored uputa Vrhovnog suda R. S. iz presude broj 11 0 U 015887 16 Uvp od 08.02.2018. godine, imao bilo kakve sumnje u pogledu toga da li je račun za liječenje tužioca plaćen zdravstvenoj ustanovi L' u N., na koji način i čijim sredstvima, imao je i ima mogućnost da ove podatke pribavi službenim putem na što ga obavezuje odredba člana 125. stav 2. ZOUP koju je citirao u osporenom aktu, ali je nije dosljedno primijenio. Tačno je da je od zdravstvene ustanove L' u N. prvostepeni organ zatražio dokaz o plaćanju spornog računa, o čemu svjedoči dopis od 14.07.2014. godine koji je primljen u pomenutoj zdravstvenoj ustanovi 20.07.2014. godine i da nije dobio odgovor, ali to nepostupanje ove zdravstvene ustanove nije mogao tumačiti na način kako je učinio, jer je obaveza organa da urgira postupanje po ovom dopisu (ponovi traženje) i da na tome istrajava sve dok ne dobije odgovor na pitanje koje mu se ukazalo spornim, obzirom da ga odredba člana 8. ZOUP na ovo izričito obavezuje.

Konačno, treba ukazati i na to da su tuženi, odnosno njegov prvostepeni organ, shodno pomenutim odredbama člana 125. stav 2. i 8. ZOUP, u cilju utvrđivanja okolnosti koje su od značaja za rješavanje predmetne upravne stvari, imali i imaju mogućnost da i od Nevladina o. O. m. S., koja je bila posrednik u plaćanju, zatraže podatke i dokaze o tome da li su i kada sredstva koja je prema potvrdi S. a.d. B. od 17.03.2014. godine tužilac u dva navrata 01.03.2012. i 08.11.2012. godine uplatio na njihov račun, prosljeđena zdravstvenoj ustanovi L' u N. i u kojem tačno iznosu, a koje podatke mora posjedovati ova organizacija u svojoj evidenciji. Ovo sve kod nesporne okolnosti da tužilac sam ne raspolaže nikakvom drugom dokumentacijom, osim onom koju je dostavio uz zahtjev i u toku postupka, a koju organi cijene nedovoljnom.

Kako je nižestepeni sud pobijanom presudom podržao postupanje tuženog, proizilazi da su se ostvarili razlozi njene nezakonitosti predviđeni odredbom člana 35. stav 2. ZUS, pa se zahtjev tužioca uvažava i pobijana presuda preinačava tako da se tužba uvažava i osporeni akt poništava, na osnovu odredbe člana 40. stav 1. i 2. istog zakona.

Odluka o troškovima spora iz stava 2. izreke ove presude se zasniva na odredbama člana 49. i 49a. stav 1. ZUS u vezi sa odredbom člana 397. stav 2. Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske” broj 58/03 - 61/13), koji se u upravnom sporu primjenjuje na osnovu odredbe člana 48. ZUS, obzirom da je tužilac uspio u sporu, a postavio je opredjeljen zahtjev za nadoknadu troškova istog. Visina troškova koje je tuženi dužan isplatiti tužiocu određena je u skladu sa odredbama Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad advokata

(„Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 68/05 - u daljem tekstu: Tarifa). Prema Tarifnom broju 3. Tarife za sastavljanje tužbe u neprocjenjivim predmetima visina nagrade iznosi 300 bodova, dok za sastavljanje pravnog lijeka iznosi 450 bodova, sve sa paušalnom nagradom od 25% prema Tarifnom broju 12. Tarife. Gledano sa aspekta konkretnog slučaja, tužilac je blagovremeno podnio opredjeljen zahtjev za nadoknadu troškova postupka koji se odnosi na sastav tužbe potražujući 600,00 KM, te na sastav zahtjeva za vanredno preispitivanje presude potražujući isto 600,00 KM (iako bi prema Tarifi imao pravo na veći iznos), pa mu je po ovom osnovu priznato ukupno 1.200,00 KM, dakle samo potraživani iznos, obzirom da sud odlučuje u okviru zahtjeva stranke shodno odredbi člana 2. stav 1. ZPP. Ovom iznosu su dodati troškovi takse na tužbu 20,00 KM i takse na presudu 20,00 KM, koje je tužilac platio po nalogu suda dana 31.01.2019. godine (uplatnica u spisu), što konačno daje iznos od 1.240.00 KM, koliko mu je i dosuđeno stavom 2. izreke ove presude. Navedenom iznosu nisu dodati potraživani troškovi takse na zahtjev za vanredno preispitivanje, jer u spisu nema dokaza da je tužilac ovu taksu platio, niti ga je nižestepeni sud pozvao da istu plati.

Zapisničar
Duška Mutić

Predsjednik vijeća
Smiljana Mrša